

บทบาทของกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊ส
จากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะ
สู่เครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนอง
The Role of the Guitar in Jazz Bands:
The Transition from a Rhythmic Instrument
to a Lead Instrument

คุณากร ศรีสมบัติ / Kunakorn Srisombut¹

วัฒนา ศรีสมบัติ / Wattana Srisombut¹

ธนอมศรี แสงทอง / Thanomsri Saengthong¹

Received: Jun. 20, 2025 Revised: Aug. 7, 2025 Accepted: Dec. 3, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาวิวัฒนาการของบทบาทกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊ส โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงจากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะ (Rhythm Instrument) ไปสู่เครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนอง (Melodic / Solo Instrument) การศึกษาใช้แนวทางวิจัยเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร บันทึกเสียง และวิดีโอ เพื่อศึกษาพัฒนาการของกีตาร์ในแต่ละยุค อิทธิพลจากนักดนตรีสำคัญ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีส่วนผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่า กีตาร์ในยุคก่อนปี ค.ศ. 1930 มีบทบาทจำกัด ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะ และมักถูกบดบังหรือ

¹คณะดุริยางคศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

¹Faculty of Music, Bangkokthonburi University

แทนที่ด้วยแบนโจซึ่งมีความดังและโดดเด่นกว่า อย่างไรก็ตาม การพัฒนาเทคโนโลยีด้านเครื่องขยายเสียงได้เปลี่ยนสถานะของกีตาร์อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในยุคสวิงที่กีตาร์ไฟฟ้าเริ่มเข้ามามีบทบาทเด่น นักดนตรีอย่าง ชาร์ลี คริสเตียน (Charlie Christian) ได้สร้างมาตรฐานใหม่ให้กีตาร์กลายเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนองอย่างเต็มตัว ขณะที่ เฟรดดี กรีน (Freddie Green) แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของกีตาร์ในฐานะเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะที่ทรงพลังภายในวงดนตรีขนาดใหญ่ ในช่วงต่อมา แนวบีบ็อพและฮาร์ดบีบ็อพได้เปิดพื้นที่ให้กีตาร์แสดงออกเชิงเทคนิคการบรรเลงและความซับซ้อนทางเสียงประสานมากขึ้น ขณะที่ยุคฟิวชันและแจ๊สร่วมสมัยยังขยายบทบาทกีตาร์ออกไปสู่การผสมผสานเสียงสังเคราะห์ เอฟเฟกต์อิเล็กทรอนิกส์ และการใช้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ส่งผลให้กีตาร์กลายเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถสื่อสารทั้งด้านการบรรเลงนำทำนอง การบรรเลงประกอบจังหวะ และเป็นเครื่องดนตรีที่สร้างสีสันทางดนตรีอย่างหลากหลาย

โดยสรุป ผลการศึกษานี้สะท้อนให้เห็นว่ากีตาร์ในดนตรีแจ๊สมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องจากบทบาทพื้นฐานด้านจังหวะสู่การเป็นเครื่องดนตรีที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลาย ทั้งในมิติของการสร้างทำนอง เสียงประสานและนวัตกรรมทางดนตรี ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการปรับตัวและคงความสำคัญในทุกยุคสมัยของดนตรีแจ๊ส

คำสำคัญ : ดนตรีแจ๊ส กีตาร์แจ๊ส วิวัฒนาการ การเปลี่ยนแปลงบทบาท

Abstract

This research article investigates the evolution of the guitar's role in jazz music, particularly its transformation from a rhythm instrument to a melodic and solo instrument. The study adopts a qualitative approach, collecting and analyzing data from documents, recordings, and video materials to examine the guitar's development

across different jazz eras, the influence of prominent guitarists, and the impact of technological advances that reshaped its function.

The findings reveal that prior to the 1930s, the guitar played a limited role, serving mainly as a rhythm instrument and often being overshadowed or replaced by the banjo, which was louder and more dominant in ensemble settings. However, the invention and adoption of electric amplification significantly altered the status of the guitar. During the Swing Era, the electric guitar became increasingly prominent. Charlie Christian's pioneering work helped establish the guitar as a solo instrument; Freddie Green demonstrated its rhythmic strength in big bands, showing that the instrument could function both melodically and percussively. In subsequent decades, bebop and hard bop provided new ground for the guitar to explore greater technical virtuosity and harmonic complexity. Later, the fusion era and contemporary jazz further expanded the guitar's role by incorporating electronic effects, synthesized sounds, and modern technologies. This evolution enabled the guitar to transcend its traditional functions, contributing to rhythm, harmony, and timbral diversity within jazz ensembles.

In conclusion, this study shows that the guitar in jazz has undergone a dynamic transformation—from an initial rhythmic role to a highly versatile melodic and harmonic instrument. Its continuous adaptation across styles and eras highlights its flexibility and enduring importance, positioning the guitar as a central medium of melodic expression, harmonic exploration, and sonic innovation in jazz history.

Keywords : Jazz Music, Jazz Guitar, Evolution, Role Transformation

บทนำ

แจ๊ส หนึ่งในแนวเพลงที่ทรงอิทธิพลที่สุดในประวัติศาสตร์ดนตรีโลก ถือกำเนิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ในนิวยอร์กเมืองท่าที่เต็มไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเชื้อชาติ ที่ซึ่งชาวแอฟริกันอเมริกัน ชาวยุโรป และชาวแคริบเบียนมาบรรจบกัน แนวดนตรีนี้สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นหม้อหลอมทางวัฒนธรรม (Cultural melting pot) อย่างแท้จริง (Gioia, 2011) โดยผสมผสานสไตล์ดนตรี ประเพณี และนวัตกรรมที่หลากหลายเข้าด้วยกัน รากเหง้าของแจ๊สมาจากประเพณีดนตรีของชาวแอฟริกันอเมริกัน ซึ่งสืบทอดมาจากเพลงพื้นบ้านและบทเพลงแห่งความหวังและการต่อสู้ที่ร้องในช่วงยุคแห่งการเป็นทาส แจ๊สเป็นผลผลิตของการผสมผสานองค์ประกอบดนตรีที่หลากหลายเข้าด้วยกัน องค์ประกอบสำคัญของแจ๊สมาจากเพลงบลูส์ ที่สะท้อนความรู้สึกทางอารมณ์ลึกซึ้ง เพลงเร็กไทม์ที่มีจังหวะที่สนุกสนานและซับซ้อน และดนตรีวงทองเหลือง (Brass band music) ที่เปี่ยมไปด้วยพลังและความสดใส (DeVeaux and Giddins, 2009; Peretti, 1992) การรวมองค์ประกอบเหล่านี้เข้าด้วยกันทำให้แจ๊สมีเอกลักษณ์ที่ไม่เหมือนใคร ทั้งในด้านโครงสร้างทางดนตรี ความยืดหยุ่น และความสามารถในการแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ หัวใจสำคัญของดนตรีแจ๊สอยู่ที่ความสามารถในการด้นสด (Improvisation) ซึ่งเป็นกระบวนการที่นักดนตรีสร้างสรรค์ท่วงทำนองและจังหวะใหม่ในขณะที่เล่น ความยืดหยุ่นนี้ทำให้แจ๊สเป็นแนวเพลงที่เต็มไปด้วยชีวิตชีวาและเปิดโอกาสให้นักดนตรีแสดงตัวตนและความเป็นอิสระของตนเองอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ แจ๊สยังมีเอกลักษณ์ด้านจังหวะ เช่น การใช้ซิงโคเพชัน (Syncopation) ซึ่งช่วยเพิ่มมิติของความตึงตัง และการเน้น “สวิง” (Swing) ซึ่งมอบความลื่นไหลและความรู้สึกของจังหวะที่เป็นเอกลักษณ์ (Monson, 2007; Berliner, 1994) เมื่อแนวดนตรีแจ๊สพัฒนาขึ้น บทบาทของเครื่องดนตรีที่ใช้ในวงดนตรีแจ๊สก็เปลี่ยนแปลงไปด้วย เครื่องดนตรีหลายชนิด เช่น ทรัมเป็ต แซกโซโฟน และเปียโน ได้กลายมาเป็นเครื่องมือสำคัญที่กำหนดเสียงของดนตรีแจ๊ส อย่างไรก็ตาม กีตาร์ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีที่มีความเก่าแก่และมีบทบาทใน

หลายวัฒนธรรม ก็มีส่วนสำคัญในดนตรีแจ๊สเช่นกัน แม้ว่าในช่วงแรก ๆ ของการพัฒนาแนวเพลงนี้ บทบาทของกีตาร์มักถูกจำกัดให้อยู่ในส่วนของ การสนับสนุนจังหวะและเสียงประสาน มักถูกมองข้ามในการพัฒนา แต่มันได้ แสดงศักยภาพที่มากขึ้นในเวลาต่อมา

กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีที่ปรับตัวได้มานานแล้ว ใช้กับสไตล์ดนตรีและ รูปแบบต่าง ๆ ของดนตรีและวงดนตรี ในการใช้งานแจ๊สยุคแรก ๆ กีตาร์ทำหน้าที่ เป็นสมาชิกของส่วนจังหวะ โดยมักจะให้การสนับสนุนฮาร์โมนิกควบคู่ไปกับ เครื่องดนตรี เช่น แบนโจ ดับเบิลเบส และเปียโน บทบาทนี้มีความสำคัญใน ดนตรีแจ๊สยุคแรก ซึ่งความสม่ำเสมอของจังหวะเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเต้นรำ และการทำงานร่วมกันของวงดนตรี อย่างไรก็ตาม ระดับเสียงที่ค่อนข้างต่ำ ของกีตาร์ เมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องดนตรีทองเหลืองและไม้มลม ในตอนแรก จำกัดความโดดเด่นในฐานะเครื่องดนตรีนำในวงดนตรีขนาดใหญ่ (Nicholson, 2005; Yanow, 2001) วิวัฒนาการของกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊สสะท้อนถึง การเปลี่ยนแปลงที่กว้างขึ้นในแนวเพลงเอง แจ๊สย้ายจากรากเหง้าในการด้นสด แบบกลุ่มและดนตรีแดนซ์ไปสู่รูปแบบที่ซับซ้อนมากขึ้น เช่น บีบ็อป แจ๊สคูล และฟิวชัน ซึ่งแต่ละรูปแบบท้าทายแนวคิดดั้งเดิมของเครื่องดนตรีและบทบาท ภายในวงดนตรี การเปลี่ยนแปลงนี้เปิดโอกาสใหม่ ๆ ให้กีตาร์กลายเป็นเสียงนำ ไม่เพียงแต่ประกอบเท่านั้น แต่ยังขับเคลื่อนการเล่าเรื่องทางดนตรีอีกด้วย (Tirro, 1993; Porter, 2002)

งานวิจัยนี้ศึกษาวิวัฒนาการบทบาทของกีตาร์ในดนตรีแจ๊ส โดยเน้นที่ การเปลี่ยนแปลงจากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะสู่การเป็นเครื่องดนตรี บรรเลงนำทำนอง ด้วยการศึกษาพัฒนาการทางดนตรีแจ๊สของกีตาร์ ประวัติศาสตร์ ที่สำคัญ ผู้เล่นที่มีอิทธิพล และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ พัฒนาวิวัฒนาการของกีตาร์และบทบาทในวงดนตรีแจ๊ส

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงบทบาทของกีตาร์จากเครื่องดนตรีบรรเลง ประกอบจังหวะสู่การเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- เข้าใจในวิวัฒนาการรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางบทบาทของกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊ส
- เป็นแนวทางในวิธีคิดการบรรเลงกีตาร์ให้สอดคล้องกับวงดนตรีแจ๊สประเภทต่าง ๆ และยุคสมัยของบทเพลงต่าง ๆ

วิธีการดำเนินวิจัย

การศึกษาวิวัฒนาการทางบทบาทของกีตาร์ในดนตรีแจ๊ส โดยเน้นที่การเปลี่ยนแปลงจากเครื่องดนตรีประเภทที่มิไปสู่การเป็นเครื่องดนตรีเครื่องนำทำนองนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการศึกษาพัฒนาการทางดนตรีแจ๊สของกีตาร์ ประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ผู้เล่นที่มีอิทธิพล และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับการพัฒนาวิวัฒนาการของกีตาร์และบทบาทในวงดนตรีแจ๊ส ประกอบด้วยขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น

การศึกษาวิวัฒนาการทางบทบาทของกีตาร์ในดนตรีแจ๊สนั้น ประกอบด้วยการเก็บข้อมูลทางประวัติศาสตร์และยุคสมัยต่าง ๆ ของดนตรีแจ๊ส ผู้เล่นที่มีอิทธิพล และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับการพัฒนาวิวัฒนาการของกีตาร์และบทบาทในวงดนตรีแจ๊ส โดยมีแหล่งที่มาดังต่อไปนี้: หอสมุดวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล หอสมุดมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ แหล่งข้อมูลออนไลน์ ตำราและเอกสาร วิดีโอบันทึกภาพ และเสียง

2. การคัดแยกข้อมูล

จากขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นข้อมูลทั้งหมดได้ถูกจัดแยกประเภทออกตามหัวข้อ ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้: ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการ และยุคสมัยของดนตรีแจ๊ส ผู้เล่นที่มีอิทธิพล นวัตกรรมทางเทคโนโลยี

3. การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากได้รวบรวมและคัดแยกข้อมูลทั้งหมด ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลวิวัฒนาการทางบทบาทของกีตาร์ในดนตรีแจ๊สประกอบด้วยประวัติศาสตร์และยุคสมัยต่าง ๆ ของดนตรีแจ๊ส ผู้เล่นที่มีอิทธิพล และนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่มีส่วนเกี่ยวข้องข้องกับการพัฒนาวิวัฒนาการของกีตาร์และบทบาทในวงดนตรีแจ๊ส

4. การนำเสนอข้อมูล

บทบาทของกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊สจากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะสู่การเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนอง ได้ถูกนำเสนอโดยวิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาตามจุดประสงค์ของงานวิจัยดังนี้: เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงบทบาทของกีตาร์จากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะสู่การการเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนอง

ผลการวิจัย

1. บทบาทของกีตาร์ในดนตรีแจ๊สยุคแรก: จากการสนับสนุนจังหวะสู่ความเป็นอิสระทางทำนอง (ก่อนปี ค.ศ. 1930)

ในยุคเริ่มต้นของดนตรีแจ๊สก่อนปี ค.ศ. 1930 กีตาร์ยังมีได้มีบทบาทนำ แต่กลับทำหน้าที่เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะที่มักถูกกลบเสียงโดยแบนโจ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีหลักในวงดนตรีแจ๊ส ขนาดใหญ่ อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดนตรี การปรับโครงสร้างวง และพัฒนาการทางสไตล์การเล่นของนักดนตรีรุ่นบุกเบิกได้เปิดโอกาสให้กีตาร์มีบทบาทเพิ่มขึ้นในฐานะเครื่องดนตรีที่สามารถเล่นบรรเลงนำทำนองและสนับสนุนเสียงประสานได้อย่างโดดเด่น

กีตาร์และแบนโจในบริบทของดนตรีแจ๊สยุคแรก: ดนตรีแจ๊สยุคแรกในนิวออร์ลีนส์มีรากฐานมาจากการผสมผสานของแร็กไทม์ บลูส์ วงดนตรีบราสแบนด์ และดนตรีพื้นบ้านของชาวแอฟริกัน-อเมริกัน โดยเครื่องดนตรีหลักได้แก่ คอร์เน็ต คลาริเน็ต ทรอมโบน กลอง และแบนโจ แบนโจได้รับความนิยมเหนือกว่ากีตาร์ในช่วงเวลานี้เนื่องจากคุณสมบัติของเสียงที่ดังกว่า คมชัด

และเหมาะสมกับโครงสร้างจังหวะที่เน้นหนักของดนตรี ดิกซีแลนด์ และแรคโทมที่ต้องการการย้ำจังหวะอย่างชัดเจนในบริบทของวงขนาดใหญ่

การเปลี่ยนผ่านจากแบนโจสู่กีตาร์: ในช่วงปลายทศวรรษ 1910 ถึงต้นทศวรรษ 1920 การปรับลดขนาดวงดนตรีแจ๊สและความนิยมของวงขนาดเล็ก (Small combos) ทำให้กีตาร์เริ่มเป็นทางเลือกที่น่าสนใจยิ่งขึ้น ด้วยโทนเสียงที่อบอุ่น ลุ่มลึก และมีความยืดหยุ่นทางเสียงประสานมากกว่าแบนโจ อีกทั้งยังมีเทคโนโลยีการผลิตกีตาร์ที่พัฒนา เช่น กีตาร์อาร์คท็อปที่มีเอฟเฟกต์ ไดช่วยขยายพลังเสียงให้สามารถใช้งานในบริบทการแสดงที่หลากหลายมากขึ้น ปัจจัยสำคัญสู่การเปลี่ยนผ่านจากแบนโจสู่กีตาร์ ได้แก่ ความซับซ้อนของเสียงประสานที่เพิ่มขึ้นในดนตรีแจ๊ส ทำให้กีตาร์กลายเป็นเครื่องมือที่เหมาะสมกว่าในการบรรเลงเสียงประสานที่หลากหลายและมีความลื่นไหลทางอารมณ์ การลดขนาดวงดนตรี เปิดโอกาสให้กีตาร์มีพื้นที่เสียงเพิ่มขึ้น และสามารถได้ยินชัดเจนกว่าเดิม อิทธิพลจากดนตรีบลูส์และโฟล์ก ซึ่งทำให้นักกีตาร์นำเทคนิคจากแนวลูส์มาใช้ในแจ๊ส เช่น การใช้

1. เทคนิคการดีดโดยใช้นิ้วมือแทนการใช้ปิ๊ก
2. เทคนิคการสไลด์สาย และ
3. ความก้าวหน้าในเทคโนโลยีกีตาร์ โดยเฉพาะการพัฒนา กีตาร์อาร์คท็อป เช่น Gibson L-5 ในปี ค.ศ. 1923 ที่มีพลังเสียงมากขึ้น

นักกีตาร์ผู้บุกเบิกในยุคแรก: การพัฒนาบทบาทของกีตาร์ได้รับการส่งเสริมโดยนักดนตรีรุ่นบุกเบิกที่ใช้กีตาร์อย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ 1. ลอนนี่ จอห์นสัน (Lonnie Johnson): ถือเป็นหนึ่งในนักกีตาร์คนแรกที่บันทึกเสียงการเล่นบรรเลงนำทำนอง โดยมีรูปแบบการวางวลีที่คล้ายเครื่องเป่า มีอิทธิพลต่อการพัฒนาแนวทางการด้นสดของกีตาร์ในแจ๊ส 2. เอ็ดดี้ แลง (Eddie Lang): ได้รับการยกย่องว่าเป็น “บิดาแห่งกีตาร์แจ๊ส” โดยมีบทบาทสำคัญในการทำให้กีตาร์กลายเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะที่มีความสามารถทางการเล่นทำนองเช่นเดียวกับแบนโจ 3. คาร์ล เครสส์ (Carl Kress) และดิกแมคโดนัลฟ (Dick McDonough): นักกีตาร์คู่นี้มีส่วนในการขยายภาษาทาง

เสียงประสานของกีตาร์แจ๊ส ด้วยการใช้คอร์ดซับซ้อนและเทคนิคเคอร์เตอร์พ้อยในการเล่นแบบดูเอต (Duet)

บริบทของกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊สยุคแรก: แม้จะยังมิได้กลายเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนองในยุคนี้ แต่กีตาร์เริ่มปรากฏในหลายบริบทของดนตรีแจ๊ส เช่น วงแจ๊สขนาดใหญ่ในนิวออร์ลีนส์: กีตาร์ทำหน้าที่สนับสนุนจังหวะในลักษณะเดียวกับแบนโจ ตัวอย่างเช่น จอห์นนี่ เซนต์. ซีร์ (Johnny St. Cyr) ที่เล่นทั้งแบนโจและกีตาร์ในวง ฮอตไฟว์ (Hot Five) และฮอตเซเวน (Hot Seven) ของหลุยส์ อาร์มสตรอง (Louis Armstrong) การแสดงเดี่ยวหรือดูเอต (Duet): เป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้กีตาร์ได้แสดงความสามารถด้านการบรรเลงทำนอง โดยเฉพาะในผลงานของ เอ็ดดี้ แลง (Eddie Lang) และ ลอนนี่ จอห์นสัน (Lonnie Johnson) วงยิปซีแจ๊สในยุโรป: จ็องโก เรนาร์ต (Django Reinhardt) มีบทบาทสำคัญในการใช้กีตาร์เป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนองในวง Quintette du Hot Club de France ซึ่งกลายเป็นต้นแบบของการใช้กีตาร์ในแนวทางการบรรเลงนำทำนองอย่างเต็มรูปแบบ

สรุป: แม้ในยุคก่อนปี ค.ศ. 1930 กีตาร์ยังคงถูกจำกัดบทบาทอยู่ในระดับการสนับสนุนจังหวะ แต่การพัฒนาเชิงเทคนิคและการริเริ่มของนักดนตรีรุ่นบุกเบิกได้วางรากฐานสำคัญต่อบทบาทใหม่ของกีตาร์ในแจ๊ส โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงจากเครื่องดนตรีบรรเลงสนับสนุนจังหวะไปสู่การเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนองอย่างเต็มตัวในยุคสวิงและยุคต่อมา

2. ยุคสวิง (ทศวรรษ 1930–1940): การเปลี่ยนผ่านของบทบาทกีตาร์ในดนตรีแจ๊ส

ยุคสวิงในช่วงทศวรรษ 1930–1940 นับเป็นช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านที่สำคัญของบทบาทกีตาร์ในดนตรีแจ๊ส จากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะที่เสียงเบากลายมาเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถนำเสนองานทำนองและโซโล่ได้อย่างชัดเจน ความเปลี่ยนแปลงนี้เกิดขึ้นพร้อมกับการพัฒนาเทคโนโลยีขยายเสียง และการปรากฏตัวของนักกีตาร์ผู้บุกเบิกที่มีอิทธิพลอย่างสูงในช่วงเวลาดังกล่าว

การเปลี่ยนผ่านจากกีตาร์อะคูสติคสู่กีตาร์ไฟฟ้า: ในช่วงต้นของ ศตวรรษที่ 20 กีตาร์อะคูสติคไม่สามารถแข่งขันด้านระดับเสียงกับเครื่องเป่าหรือ กลองในวงบิ๊กแบนด์ได้ การคิดค้นระบบขยายเสียงจึงมีบทบาทสำคัญในการผลักดัน ให้กีตาร์กลายเป็นเครื่องดนตรีที่สามารถได้ยินชัดเจนในวงดนตรีขนาดใหญ่ โดยเฉพาะการเปิดตัวของกีตาร์ไฟฟ้า Gibson ES-150 ในปี 1936 ซึ่งติดตั้ง หัวรับสัญญาณแม่เหล็ก (Pickup) สัญญาณนี้จะถูกส่งไปยังแอมพลิฟายเออร์ (Amplifier) หรือแอมป์ เพื่อขยายเสียงให้ดังขึ้นและส่งไปยังลำโพง เป็นการปฏิวัติ บทบาทของกีตาร์ในวงแจ๊สอย่างแท้จริง ทั้งนี้ ชาร์ลี คริสเตียน (Charlie Christian) เป็นนักกีตาร์ผู้มีบทบาทสำคัญในการทำให้เครื่องดนตรีชนิดนี้ได้รับการยอมรับ ในฐานะเครื่องดนตรีนำ

บทบาทของกีตาร์ในวงสวิง: 1. บทบาทด้านการบรรเลงประกอบ จังหวะในวงบิ๊กแบนด์ ในวงบิ๊กแบนด์กีตาร์มักทำหน้าที่ในกลุ่มเครื่องดนตรี บรรเลงประกอบจังหวะ ร่วมกับเบส กลอง และเปียโน สไตล์การเล่นที่แพร่หลาย คือ “four-to-the-bar” ซึ่งเป็นการตีคอร์ดหนึ่งครั้งต่อหนึ่งจังหวะ โดยเฟรดดี กรีน (Freddie Green) แห่งวง Count Basie Orchestra เป็นตัวอย่างสำคัญของ การเล่นกีตาร์จังหวะที่มีความมั่นคงและมีอิทธิพลสูง เฟรดดี กรีนแทบไม่เล่น บรรเลงนำทำนองแต่กลับมีบทบาทสำคัญในการสร้างความรู้สึกที่เรียกว่า “groove” ให้กับวง 2. กีตาร์ในการบรรเลงนำทำนองในวงสวิงขนาดเล็ก ในวงสวิงขนาดเล็ก เช่น ทรีโอหรือควอเต็ต นักกีตาร์เริ่มมีโอกาสนำเสนอ ทำนองและการดันสด โดยได้รับอิทธิพลจากเครื่องเป่าและดนตรีบลูส์ ซึ่งช่วย พัฒนาแนวทางการเล่นที่มีลักษณะคล้ายวลีของแซกโซโฟนหรือทรัมเป็ต

อิทธิพลของ ชาร์ลี คริสเตียน: ชาร์ลี คริสเตียน (Charlie Christian: 1916–1942) ถือเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการผลักดันกีตาร์ให้กลายเป็น เครื่องดนตรีนำในดนตรีแจ๊ส ชาร์ลี คริสเตียนใช้กีตาร์ไฟฟ้าในการบรรเลง นำทำนองด้วยวลีที่มีลักษณะคล้ายเครื่องเป่า และมีการใช้โครมาติกและ เสียงประสานที่ซับซ้อนซึ่งสะท้อนอิทธิพลของปีบ็อบก่อนกำหนดเวลา ชาร์ลี คริสเตียนยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างมาตรฐานการใช้เทคโนโลยีขยายเสียง

ให้เป็นเครื่องมือในการแสดงออกทางดนตรี โดยผลงานบันทึกเสียงที่สำคัญ ได้แก่ Swing to Bop (1941), Seven Come Eleven (1939) และ Rose Room (1939)

การพัฒนาเทคนิคกีตาร์ในยุคสวิง: นักกีตาร์ในยุคนี้ได้ขยายขอบเขตของเทคนิคการเล่นออกไปอย่างชัดเจน ทั้งในบทบาทของการเล่นบรรเลงประกอบจังหวะและการบรรเลงทำนองผ่านการดันสต เทคนิคกีตาร์ด้านเครื่องบรรเลงประกอบจังหวะ ได้แก่ การตีคอร์ดแบบสมาสมา (four-to-the-bar), การใช้คอร์ดเสริมและคอร์ดแทนที่ รวมถึงการประยุกต์ทางเดินเบสในจังหวะ เทคนิคกีตาร์ด้านเครื่องบรรเลงนำทำนอง ได้แก่ การเล่นบรรเลงทำนองดันสตด้วยโน้ตไลน์เดี่ยว การเล่นโน้ตทำนองพร้อมเสียงประสาน (Chord melody) และการใช้โน้ตอาร์เปจีโอในการดันสต

นักกีตาร์ยุคสวิงที่สำคัญ: 1. ชาร์ลี คริสเตียน (Charlie Christian) ผลงานสำคัญ - ริเริ่มการเล่นโซโล่ด้วยกีตาร์ไฟฟ้า/ลักษณะเด่นของสไตล์ - การเล่นบรรเลงทำนองดันสตด้วยโน้ตไลน์เดี่ยว เทคนิคโครมาติก การใช้วลีแบบเครื่องเป่า 2. เฟรดดี กรีน (Freddie Green) ผลงานสำคัญ - นักกีตาร์วง Count Basie Orchestra/ลักษณะเด่นของสไตล์ - ตีคอร์ดสมาสมา จังหวะมั่นคง 3. อัลลัน รุสส์ (Allan Reuss) ผลงานสำคัญ - นักกีตาร์วง Benny Goodman Orchestra/ลักษณะเด่นของสไตล์ - กีตาร์จังหวะแบบสวิง คอร์ดซับซ้อน 4. ออสการ์ อาเลมาน (Oscar Alemán) ผลงานสำคัญ - ศิลปินละติน-ยุโรป/ลักษณะเด่นของสไตล์ - แจ๊สผสมละติน เน้นการบรรเลงนำทำนอง 5. จ็องโก เรนาร์ต (Django Reinhardt) ผลงานสำคัญ - “ยิปซีแจ๊ส”/ลักษณะเด่นของสไตล์ - การเล่นโน้ตอาร์เปจีโอ เทคนิคเฉพาะตัว

อิทธิพลของ จ็องโก เรนาร์ต (Django Reinhardt) และแนว ยิปซีแจ๊ส: แม้จะอยู่นอกกระแสหลักของวงบิ๊กแบนด์อเมริกัน แต่ จ็องโก เรนาร์ต มีอิทธิพลต่อกีตาร์แจ๊สอย่างลึกซึ้ง โดยสร้างแนว “ยิปซีแจ๊ส” ซึ่งผสมผสานสวิงกับดนตรียุโรปพื้นบ้าน ผ่านวง Quintette du Hot Club de France จ็องโก เรนาร์ต มีชื่อเสียงจากเทคนิคการใช้อาร์เปจีโอเร็ว เทคนิคการรัวปิ๊ก และการวางวลีที่มี

โน้ตโครมาติกอยู่ภายใน โดยมีผลงานสำคัญ เช่น Minor Swing (1937) และ Nuages (1940)

สรุป: เมื่อสิ้นสุดยุคสวิง กีตาร์ได้รับการยอมรับทั้งในบทบาทการบรรเลงประกอบจังหวะและบทบาทการบรรเลงนำทำนองของดนตรีแจ๊ส การพัฒนาเครื่องขยายเสียงและเทคนิคการเล่นที่ซับซ้อนส่งผลให้กีตาร์สามารถแข่งขันกับเครื่องดนตรีอื่นในวงได้อย่างเต็มที่ ปูทางไปสู่ยุคบีบ๊อปที่มีความซับซ้อนทางเสียงประสานและการด้นสดยิ่งขึ้น

3. ยุคบีบ๊อป และ ฮาร์ดบีบ๊อป (คริสต์ทศวรรษ 1940s-1960s)

การเปลี่ยนผ่านจากดนตรีแจ๊สยุคสวิงไปสู่ยุคบีบ๊อป และฮาร์ดบีบ๊อป ในช่วงกลางคริสต์ศตวรรษที่ 20 ส่งผลให้บทบาทของกีตาร์ในวงแจ๊สพัฒนาอย่างก้าวกระโดด โดยเฉพาะในแง่ของการบรรเลงนำทำนองด้วยการด้นสด การเล่นบรรเลงประกอบจังหวะด้วยเสียงประสาน และการแสดงออกเชิงเทคนิคและอารมณ์

การเปลี่ยนผ่านจากสวิง สู่ บีบ๊อป: การเกิดขึ้นของดนตรีบีบ๊อป ในช่วงต้นคริสต์ทศวรรษ 1940 เป็นผลมาจากความต้องการของนักดนตรีที่ต้องการแสดงออกอย่างอิสระมากกว่าที่วงบิ๊กแบนด์ในยุคสวิงเอื้ออำนวย บีบ๊อปมีลักษณะสำคัญคือโครงสร้างของเสียงประสานที่ซับซ้อน การใช้จังหวะเร็ว และการด้นสดที่เน้นการบรรเลงนำทำนอง นักกีตาร์จึงต้องปรับตัวจากบทบาทการเล่นคอร์ดสี่จังหวะต่อห้อง (four-to-the-bar) ไปสู่การด้นสดแบบบรรเลงนำทำนองที่ใกล้เคียงกับเครื่องเป่ามากขึ้น ทั้งนี้ บทบาทการรักษาจังหวะถูกถ่ายโอนไปสู่ฉาบของมือผู้บรรเลงกลอง ซึ่งเปิดพื้นที่ให้นักกีตาร์สำรวจแนวทางเสียงประสานใหม่ ๆ ได้อย่างเสรีมากขึ้น ชาร์ลี คริสเตียน (Charlie Christian) ถือเป็นบุคคลสำคัญที่ปูทางสู่แนวคิดแบบบีบ๊อป ผ่านการบรรเลงนำทำนองด้นสดที่ลื่นไหล ส่งอิทธิพลต่อผู้บุกเบิกอย่าง ชาร์ลีย์ พาร์กเกอร์ (Charlie Parker) และดิซซี กิลเลสปี (Dizzy Gillespie) อย่างชัดเจน

บทบาทของกีตาร์ในยุคบีบ๊อป: นักกีตาร์ในยุคบีบ๊อป มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านต่อไปนี้: การบรรเลงนำทำนองด้วยการด้นสด - มุ่งเน้นการใช้โครมาติก

เทคนิคการล้อมโน้ตเพื่อเข้าสู่โน้ตเป้าหมาย (Enclosure) อาร์เปจิโอ และวลีที่มีความสั้นไหลคล้ายเครื่องเป่า การบรรเลงประกอบจังหวะด้วยเสียงประสาน - ใช้รูปแบบการบรรเลงเสียงประสานที่มีกลุ่มโน้ตไม่หนาแน่น บรรเลงจังหวะชัด และมีความยืดหยุ่นสูงในการบรรเลง รวมทั้งการบรรเลงเสียงประสานพร้อมกับการบรรเลงนำทำนองที่ซับซ้อน ได้รับอิทธิพลจากนักเปียโนอย่าง บัด โพลเวลล์ (Bud Powell) นักกีตาร์สำคัญในยุคบีบ๊อป: 1. ทาล ฟาร์โลว์ (Tal Farlow): มีชื่อเสียงจากเทคนิคที่รวดเร็วและการใช้เสียงประสานที่ซับซ้อน ผลงาน Cherokee (1955) เป็นตัวอย่างของการบรรเลงนำทำนองที่แสดงความสามารถเชิงเทคนิคสูง 2. บาร์นีย์ เคสเซล (Barney Kessel): เป็นหนึ่งในนักกีตาร์ยุคต้นของบีบ๊อป ที่ร่วมงานกับศิลปินสำคัญ อาทิ ชาร์ลีย์ พาร์กเกอร์ (Charlie Parker) และ เลสเตอร์ ยัง (Lester Young) 3. จิมมี่ เรนีย์ (Jimmy Raney): มีสไตล์ที่ละเอียดละไม ได้รับแรงความรู้และอิทธิพลจากเรียนในโรงเรียนดนตรีของ เลนนี ทริสตาโน (Lennie Tristano) ที่โดดเด่นด้วยทำนองที่สั้นไหลและความซับซ้อนทางเสียงประสาน

พัฒนาการสู่ยุคฮาร์ดบ๊อป: ฮาร์ดบ๊อปซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ. 1950 เป็นวิวัฒนาการต่จากบีบ๊อป โดยผสมผสานองค์ประกอบของบลูส์และกอสเปิล ทำให้ดนตรีมีอารมณ์ที่ลึกซึ้งมากขึ้น เน้นจังหวะแบบ “แบ็คบีต” (Backbeat หมายถึงโน้ตที่เน้นเสียง ซึ่งโดยทั่วไปจะอยู่ในจังหวะที่ 2 และ 4 ในแต่ละห้อง) และกรู๊ฟที่ชัดเจน กีตาร์จึงมีโอกาพัฒนาทั้งในเชิงเทคนิคและการแสดงออกทางอารมณ์ มือกีตาร์สำคัญในยุคฮาร์ดบ๊อป: 1. เวส มอนต์โกเมอรี (Wes Montgomery): ถือเป็นนักกีตาร์ที่ทรงอิทธิพลที่สุดในยุคฮาร์ดบ๊อป โดยใช้เทคนิคการบรรเลงออกเทฟ (Octave), การติดด้วยนิ้วโป้ง และการใช้แนวทางการใช้รูปแบบเสียงประสานที่เรียกว่า “คอร์ดบล็อก” (คือการเล่นคอร์ดที่ทุกโน้ตถูกติดพร้อมกัน แทนที่จะเล่นเป็นโน้ตแยกกันทีละตัว) ในผลงานเพลงที่ชื่อว่า Four on Six (1960) ได้แสดงเทคนิคเฉพาะตัวได้อย่างชัดเจน 2. แกรนต์ กรีน (Grant Green): มีสไตล์ที่เรียบง่ายแต่ทรงพลัง โดดเด่นด้วยอิทธิพลจากบลูส์และฟังก์ ผลงาน Idle Moments (1963) เป็นตัวอย่างของการผสมผสานแล

เสียงประสานและอารมณ์ได้อย่างลงตัว 3. เคนนี เบอร์เรลล์ (Kenny Burrell): รวมเอาความซับซ้อนของบีบ๊อปเข้ากับอารมณ์ของบลูส์ ผลงาน Midnight Blue (1963) สะท้อนแนวทางฮาร์ดบีบ๊อปที่กลมกลืนอย่างเด่นชัด

การเปรียบเทียบเทคนิคกีตาร์ระหว่างยุคบีบ๊อป และฮาร์ดบีบ๊อป: บีบ๊อป (1940s-1950s) ด้านการบรรเลงทำนอง - เน้นไลน์ดนตรีที่ซับซ้อนรวดเร็ว ใช้โครมาติก ด้านการบรรเลงเสียงประสาน - มีจังหวะชัดและเลือกใช้เสียงประสานที่ไม่มิกซ์โน้ตที่หนาแน่น ด้านการบรรเลงทำนองพร้อมการบรรเลงเสียงประสาน - เลียนแบบการวางโน้ตเสียงประสานของเปียโน ในขณะที่ฮาร์ดบีบ๊อป (1950s-1960s) ด้านการบรรเลงทำนอง - วลีมีโครงสร้างจากบลูส์ เน้นจังหวะและอารมณ์ ด้านการบรรเลงเสียงประสาน - เน้นความหนาแน่นของเสียงประสาน ด้านการบรรเลงทำนองพร้อมการบรรเลงเสียงประสาน - ใช้เทคนิคออกเทฟ (Octave) และ “คอร์ดบล็อก” ที่มีลักษณะเฉพาะ

สรุป: ในช่วงปลายทศวรรษ 1960 กีตาร์แจ๊สได้พัฒนาเป็นเครื่องดนตรีที่มีบทบาทเด่นเทียบเท่าเครื่องเป่า โดยสามารถแสดงออกได้ทั้งในเชิงเทคนิคและอารมณ์ การดนตรีที่มีความซับซ้อนในยุคบีบ๊อปและการผสมผสานองค์ประกอบของบลูส์และกรู๊ฟในยุคฮาร์ดบีบ๊อปนำไปสู่แจ๊สรูปแบบใหม่ในยุคต่อมา เช่น แจ๊สร็อกและฟิวชัน ซึ่งจะผสมผสานแนวทางจากทั้งสองยุคเข้ากับนวัตกรรมทางเสียงและเทคโนโลยีสมัยใหม่

4. ฟิวชัน และยุคหลังจากนั้น (1970s-ปัจจุบัน)

ตั้งแต่ช่วงทศวรรษ 1970 เป็นต้นมา กีตาร์แจ๊สได้เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญ ทั้งในด้านแนวคิดดนตรี เทคโนโลยี และบทบาทในวงดนตรี โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของแนวดนตรีฟิวชัน (Fusion) ซึ่งผสมผสานองค์ประกอบจากร็อก ฟังก์ และดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เกิดเสียงและโครงสร้างทางดนตรีใหม่ที่เบลอเส้นแบ่งของแนวลเพลงอย่างชัดเจนกล่าวคือไม่สามารถแยกได้ชัดเจนว่าเป็นแจ๊ส ร็อก หรือฟังก์ เนื่องจากดนตรีในยุคนี้มีการใช้จังหวะแบบร็อกที่หนักแน่น ฮาร์โมนีซับซ้อนแบบแจ๊ส และเอฟเฟกต์

เสียงอิเล็กทรอนิกส์ผสมผสานอยู่ในเพลงเดียวกัน ส่งผลให้กีตาร์แจ๊สในยุคนี้มีความหลากหลายและยืดหยุ่นอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน

การกำเนิดของแจ๊สฟิวชัน: แจ๊สฟิวชันเริ่มต้นขึ้นในช่วงปลายทศวรรษ 1960 เมื่อนักดนตรีแจ๊สเริ่มผนวกจังหวะจากร็อกและฟังก์ การใช้แอมพลิฟายเออร์ เอฟเฟกต์อิเล็กทรอนิกส์ และแนวทางโมดัล อิมโพรไวเซชัน (Modal Improvisation) เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ลักษณะเด่นของกีตาร์แจ๊สฟิวชัน ได้แก่ การใช้เทคนิคแบบร็อก เช่น เสียงแตก การลากเสียง และการตีตัวอย่างรวดเร็ว การประยุกต์โครงสร้างเพลงที่ยืดหยุ่น จังหวะที่ซับซ้อนและการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อสร้างบรรยากาศของเสียงใหม่ ๆ ไมลส์ เดวิส (Miles Davis) มีบทบาทสำคัญในการผลักดันแนวทางนี้ โดยเฉพาะจากอัลบั้ม *Bitches Brew* (1970) ซึ่งมีนักกีตาร์อย่าง จอห์น แมคลาฟลิน (John McLaughlin) ร่วมบันทึกเสียง

นักกีตาร์ฟิวชันคนสำคัญ: 1. จอห์น แมคลาฟลิน (John McLaughlin) (เกิดปี ค.ศ. 1942) เป็นผู้บุกเบิกกีตาร์ฟิวชันที่มีอิทธิพลสูง โดยก่อตั้งวง Mahavishnu Orchestra ซึ่งผสมผสานแจ๊ส ร็อกโปรเกรสซีฟ และดนตรีอินเดียเข้าด้วยกัน สไตล์ของเขาเน้นการตีที่รวดเร็ว เสียงแตก และการใช้จังหวะซับซ้อน ผลงานเด่น ได้แก่ *The Inner Mounting Flame* (1971) และ *Birds of Fire* (1973) 2. แพท เมธีนี (Pat Metheny) (เกิดปี ค.ศ. 1954) มีแนวทางแตกต่างจาก McLaughlin โดยเน้นการบรรเลงทำนองที่ไพเราะ โทนเสียงนุ่มนวล และการประยุกต์เสียงซินธิไซเซอร์จากกีตาร์ ผลงานสำคัญ ได้แก่ *Bright Size Life* (1976) และ *Offramp* (1982) 3. อัลลัน โฮลด์สเวิร์ธ (Allan Holdsworth) (1946–2017) เป็นนักกีตาร์ที่มีชื่อเสียงจากเทคนิคเลกาโตที่ลื่นไหล การใช้เสียงประสานที่ซับซ้อน และนิยมใช้คอร์ดที่มีความกว้างระหว่างช่องเสียงของโน้ต ผลงานเด่น ได้แก่ *I.O.U.* (1982) และ *Metal Fatigue* (1985)

ยุค 1980s–1990s การพัฒนาสู่แจ๊สร่วมสมัย: ช่วงทศวรรษ 1980–1990s แนวทางฟิวชันแตกแขนงออกเป็นแขนงต่าง ๆ เช่น 1. สมูทแจ๊สฟิวชัน: เน้นทำนอง ฟังง่าย และเชิงพาณิชย์ (มีนักดนตรีคนสำคัญเช่น จอร์จ เบนสัน

(George Benson), ลี โรเทนัวร์ (Lee Ritenour) 2. โพรเกรสซีฟแจ๊สฟิวชัน: เน้นความซับซ้อนทางโครงสร้างและเสียงประสาน (มีนักดนตรีคนสำคัญ เช่น สก็อตต์ เฮนเดอร์สัน (Scott Henderson), แฟรงก์ กัมเบล (Frank Gambale) 3. ฟังก์แจ๊ส: เน้นจังหวะ กรู๊ฟ และโทนเสียงแบบป๊อป (มีนักดนตรีคนสำคัญ เช่น จอห์น สโคฟิลด์) จอห์น สโคฟิลด์ (John Scofield) (เกิดปี ค.ศ. 1951) เป็นตัวอย่างสำคัญของนักกีตาร์ยุคนี้ โดยผสมกลิ่นอายของฟังก์ บลูส์ และแจ๊สร่วมสมัยเข้าด้วยกัน ผลงานที่สะท้อนเอกลักษณ์ ได้แก่ Blue Matter (1987) และ A Go Go (1998)

ศตวรรษที่ 21 แนวทางใหม่ของกีตาร์แจ๊ส: ตั้งแต่ปี 2000 เป็นต้นมา กีตาร์แจ๊สได้รวมตัวกับแนวทางใหม่ ๆ เช่น อิเล็กทรอนิกส์ อีปฮอป และ แอมเบียนต์ โดยมีนักกีตาร์ร่วมสมัยที่โดดเด่น ได้แก่ 1. เคิร์ต โรเซนวิงเกิล (Kurt Rosenwinkel) (เกิดปี ค.ศ. 1970) มีชื่อเสียงจากแนวคิดการใช้เสียงประสานที่ล้ำสมัย เทคนิคเลกาโต และการใช้เสียงเอฟเฟกต์ที่ซับซ้อน ผลงานสำคัญ คือ The Next Step (2001) 2. จูเลียน เลจ (Julian Lage) (เกิดปี ค.ศ. 1987) ผสมผสาน ป๊อป คันทรี่ บลูส์ และแจ๊สแนวใหม่ ใช้ทั้งกีตาร์โปร่งและไฟฟ้า เพื่อสร้างเสียงที่ดิบและเปี่ยมด้วยอารมณ์ ผลงานเด่น คือ Modern Lore (2018)

เทคโนโลยีและผลกระทบต่อกีตาร์แจ๊ส พัฒนาการด้านเทคโนโลยี ส่งผลให้กีตาร์แจ๊สมีศักยภาพในการสร้างเสียงใหม่ ๆ และขยายขอบเขตของการแสดงออก ตัวอย่างอุปกรณ์สำคัญได้แก่ เช่น 1. เทคโนโลยี - กีตาร์ซินธิไซเซอร์/ผลกระทบต่อกีตาร์แจ๊ส - สามารถจำลองเสียงเครื่องดนตรีอื่น เช่น แซกโซโฟน หรือซินธิไซเซอร์ 2. เทคโนโลยี - ลูปเพเดิล (Loop Pedals)/ผลกระทบต่อกีตาร์แจ๊ส - การสร้างเสียงซ้อนกันหลายชั้นในการเล่นเดี่ยว 3. เทคโนโลยี - Modeling Amps/ผลกระทบต่อกีตาร์แจ๊ส - ผสมผสานเสียงแอมป์แบบวินเทจ และสมัยใหม่ 4. เทคโนโลยี - AI และการประมวลผลดิจิทัล/ผลกระทบต่อกีตาร์แจ๊ส - สร้างแบ็กกิ้งแทร็กและการด้นสดแบบอินเทอร์แอคทีฟ

สรุป: ตั้งแต่ยุคฟิวชันในทศวรรษ 1970 กีตาร์แจ๊สได้ขยายบทบาทจากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะสู่การเป็นผู้บรรเลงนำทำนอง ดนตรีและนวัตกรรม เทคโนโลยีใหม่และแนวดนตรีร่วมสมัยยังคงผลักดันขอบเขตของกีตาร์แจ๊สให้ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ประเด็นสำคัญ: การหลอมรวมเทคนิคจากร็อก ฟังก์ และแจ๊ส สร้างแนวทางใหม่ในกีตาร์แจ๊ส การเกิดขึ้นของศิลปินผู้บุกเบิก เช่น จอห์น แมคลาฟลิน (John McLaughlin) แพท เมธินี (Pat Metheny) และอัลลัน โฮลด์สเวิร์ธ (Allan Holdsworth) การสืบสานและพัฒนาแนวทางโดยศิลปินยุคใหม่ เช่น จอห์น สโคฟิลด์ (John Scofield) เคิร์ต โรเซนวิงเกิล (Kurt Rosenwinkel) และ เลียน เลจ (Julian Lage) บทบาทของเทคโนโลยีในการสร้างเสียงและวิธีการเล่นที่ไม่เคยมีมาก่อน กีตาร์แจ๊สจึงไม่เพียงแต่ดำรงอยู่ในกระแสนดนตรีร่วมสมัย แต่ยังเป็นหนึ่งในพลังขับเคลื่อนสำคัญของการพัฒนาดนตรีแจ๊สในศตวรรษที่ 21

บทสรุป

1. วิวัฒนาการของกีตาร์ในดนตรีแจ๊สสะท้อนถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งทางดนตรีและเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ยุคเริ่มต้นของแจ๊สก่อนปี ค.ศ. 1930 ที่กีตาร์ถูกใช้เป็นเครื่องดนตรีประกอบจังหวะและมักถูกกลบเสียงด้วยแบนโจ จนกระทั่งการลดขนาดของวงดนตรีแจ๊สและการพัฒนากีตาร์อาร์คท็อปที่มีพลังเสียงมากขึ้น ทำให้กีตาร์เริ่มมีบทบาทเด่นชัดขึ้นในการสร้างเสียงประสานและจังหวะ ยุคสวิง (1930–1940) ถือเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญ เนื่องจากการคิดค้นกีตาร์ไฟฟ้า Gibson ES-150 ทำให้กีตาร์สามารถบรรเลงนำทำนองในวงบิ๊กแบนด์ได้อย่างชัดเจน และได้รับการยอมรับว่าเป็นเครื่องดนตรีที่มีความสามารถทั้งในด้านการสนับสนุนจังหวะและการบรรเลงนำทำนอง

2. ประวัติศาสตร์ที่สำคัญของกีตาร์แจ๊สสามารถแบ่งได้เป็นหลายยุคหลัก ได้แก่ ยุคแรกที่กีตาร์ทำหน้าที่สนับสนุนจังหวะในวงดนตรีขนาดใหญ่ ต่อมาในยุคสวิง กีตาร์ได้รับการสนับสนุนจากเทคโนโลยีการขยายเสียงและเริ่มพัฒนาเทคนิคการเล่นบรรเลงนำทำนอง ยุคบีบ็อปและฮาร์ดบ็อป (1940s–1960s) เป็นช่วงเวลาที่ยูทียูต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับโครงสร้างเพลงที่ซับซ้อนและ

จังหวะที่รวดเร็ว ทำให้เกิดการพัฒนาศิลปะการดนตรี การเล่นเสียงประสานที่ซับซ้อน และการบรรเลงทำนองที่ใกล้เคียงกับเครื่องเป่า ยุคฟิวชันและแจ๊สร่วมสมัย (1970s-ปัจจุบัน) เป็นช่วงที่กีตาร์ผสมผสานอิทธิพลจากร็อก ฟังก์ และดนตรีอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้เกิดเสียงใหม่ ๆ และแนวทางการบรรเลงที่มีอิสระทางความคิดมากขึ้น

3. นักกีตาร์ที่มีอิทธิพลในแต่ละยุคมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาของกีตาร์แจ๊ส ในยุคแรก Lonnie Johnson และ Eddie Lang ได้แสดงให้เห็นว่ากีตาร์สามารถใช้ในการบรรเลงนำทำนองได้จริง ยุคสวิง ชาร์ลี คริสเตียน (Charlie Christian) ถือเป็นผู้บุกเบิกการใช้กีตาร์ไฟฟ้าในการโซโล่ และเฟรดดี กรีน (Freddie Green) ได้สร้างมาตรฐานการเล่นจังหวะ การเล่นคอร์ดสี่จังหวะในหนึ่งห้องหรือที่เรียกว่า “four-to-the-bar” ที่เป็นเอกลักษณ์ ยุคบีบ๊อปและฮาร์ดบีบ๊อป เวส มอนต์โกเมอรี (Wes Montgomery) ใช้เทคนิคฮอกเพทและการติดด้วยนิ้วโป้งจนเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของการบรรเลงกีตาร์แจ๊ส ส่วนแกรนต์ กรีน (Grant Green) และ เคนนี เบร์เรลล์ (Kenny Burrell) ผสมผสานกลิ่นอายของบลูส์เข้ากับแจ๊สอย่างลงตัว ในยุคฟิวชัน จอห์น แมคลาฟลิน (John McLaughlin) นำเสนอการเล่นที่รวดเร็วและจังหวะซับซ้อน แพท เมธีนิ (Pat Metheny) สร้างเอกลักษณ์ที่เน้นการบรรเลงทำนองที่ไพเราะและมีการประยุกต์เสียงซินธิไซเซอร์จากกีตาร์ อัลลัน โฮลด์สเวิร์ธ (Allan Holdsworth) สร้างแนวทางเลกาโตและเสียงประสานที่ซับซ้อน และนิยมใช้คอร์ดที่มีความกว้างระหว่างช่องเสียงของโน้ต นักกีตาร์รุ่นหลัง และในยุคร่วมสมัย จอห์น สโคฟิลด์ (John Scofield) เคิร์ต โรเซนวิงเกิล (Kurt Rosenwinkel) และ จูเลียน เลจ (Julian Lage) ยังคงพัฒนาแนวทางใหม่ ๆ ที่ผสมผสานเทคนิคดั้งเดิมกับนวัตกรรมเสียงสมัยใหม่

4. นวัตกรรมทางเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้กีตาร์ก้าวสู่บทบาทนำในดนตรีแจ๊ส ตั้งแต่การพัฒนากีตาร์อาร์คท็อป เช่น Gibson L-5 ที่เพิ่มความดังของเสียง การคิดค้นกีตาร์ไฟฟ้าและระบบขยายเสียงที่ทำให้กีตาร์แข่งขันกับเครื่องเป่าในวงบิ๊กแบนด์ได้อย่างเต็มที่ จนถึงการใช้อุปกรณ์เอฟเฟค

เพเดิล (Effect Pedal) เช่น เสียงแตก คอรัส ดีเลย์ รีเวิร์บและเสียงกีตาร์ ซินธิไซเซอร์ เพื่อเพิ่มเอกลักษณ์และสีสันทางเสียง นอกจากนี้ อุปกรณ์ลูเพเดิล ยังช่วยสร้างเลเยอร์เสียงซ้อน ทำให้การแสดงเดี่ยวมีความหลากหลายมากขึ้น ในยุคร่วมสมัย เทคโนโลยีดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ยังช่วยสร้างแบ็กกิ้งแทร็ก และการดันสดแบบอินเทอร์แอคทีฟ ซึ่งขยายขอบเขตการสร้างสรรค์เสียงของ กีตาร์แจ๊สไปไกลกว่าที่เคยเป็นมา

สรุปได้ว่า การพัฒนาของกีตาร์ในดนตรีแจ๊สเป็นผลมาจากการบรรจบกัน ของปัจจัยทางดนตรี ศิลปะการแสดงออก นวัตกรรมเทคนิค และเทคโนโลยีที่ ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ทำให้กีตาร์ไม่เพียงแต่ก้าวพ้นจากการเป็นเครื่องดนตรี บรรเลงประกอบจังหวะ แต่ยังกลายเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนองที่มี บทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนวิวัฒนาการของดนตรีแจ๊สในทุกยุคสมัย

อภิปรายผล

วิวัฒนาการของบทบาทกีตาร์ในวงดนตรีแจ๊สสะท้อนให้เห็นถึง การเปลี่ยนแปลงในระดับวัฒนธรรม เทคโนโลยี และศิลปะที่กว้างขวางตลอด ประวัติศาสตร์ดนตรีแจ๊ส จากจุดเริ่มต้นในฐานะเครื่องดนตรีสนับสนุนจังหวะ กีตาร์ได้พัฒนาเป็นพลังแห่งการบรรเลงนำทำนอง อันแสดงถึงความเปิดกว้างของ แจ๊สต่อนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง ปัจจัยสำคัญที่เอื้อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง นี้คือความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการประดิษฐ์และการพัฒนา การขยายเสียงไฟฟ้า ก่อนช่วงทศวรรษ 1930 กีตาร์อะคูสติคประสบปัญหาเรื่อง ระดับเสียงที่ไม่สามารถแข่งขันกับเครื่องเป่าและกลองได้ จึงจำกัดบทบาทไว้เพียง การสนับสนุนจังหวะในวงขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม การถือกำเนิดของกีตาร์รุ่น Gibson ES-150 และการบุกเบิกโดยศิลปินอย่าง ชาลลี คริสเตียน (Charlie Christian) ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทของกีตาร์อย่างสิ้นเชิง กีตาร์สามารถก้าวขึ้นมา เป็นเสียงนำทั้งในวงขนาดเล็กและวงขนาดใหญ่ได้ วิวัฒนาการทางสไตล์ของ แจ๊สเองตั้งแต่แจ๊สสวิงที่มีโครงสร้างชัดเจนในทศวรรษ 1930 ผ่านยุคบีบ๊อปและ ฮาร์ดบีบ๊อปที่ซับซ้อน ไปจนถึงแนวทางผสมผสานของฟิวชันและแจ๊สร่วมสมัยได้ สร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดโอกาสให้นักกีตาร์ได้ทดลองเทคนิคใหม่ ๆ การคิดค้น

เสียงประสานที่หลากหลาย และขยายขอบเขตการแสดงออกทางอารมณ์ นักกีตาร์อย่าง เวส มอนต์โกเมอรี (Wes Montgomery), จอห์น แมคลาฟลิน (John McLaughlin) และ แพท เมธินี (Pat Metheny) ไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อความต้องการดนตรีที่เปลี่ยนไป แต่ยังมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางของเสียงแจ๊สในยุคของตน ยิ่งไปกว่านั้น การผนวกเทคโนโลยี เช่น เอฟเฟคเพดัล (Effect pedal) อุปกรณ์รูปเสียง และโมเดลจำลองเสียงดิจิทัลยังคงขยายขอบเขตการแสดงออกของกีตาร์อย่างต่อเนื่องในศตวรรษที่ 21 ซึ่งชี้ให้เห็นแนวโน้มสำคัญว่าบทบาทของกีตาร์ในแจ๊สไม่ได้หยุดนิ่ง แต่ยังคงพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบรับอิทธิพลใหม่ ๆ ทั้งทางดนตรี วัฒนธรรม และเทคโนโลยี กระนั้น แม้จะมีนวัตกรรมมากมาย นักกีตาร์แจ๊สร่วมสมัยจำนวนไม่น้อยยังคงรักษาสายสัมพันธ์กับเทคนิคและสุนทรียศาสตร์ดั้งเดิมที่สร้างขึ้นโดยรุ่นบุกเบิก การรักษาสมดุลระหว่างการเคารพต่อประเพณีกับการผลักดันขอบเขตใหม่เป็นลักษณะเฉพาะสำคัญของกีตาร์แจ๊สในปัจจุบัน

ผลการศึกษาในครั้งนี้ยืนยันว่า การเปลี่ยนแปลงบทบาทของกีตาร์จากเครื่องดนตรีบรรเลงประกอบจังหวะสู่การเป็นเครื่องดนตรีบรรเลงนำทำนองมิได้เป็นเพียงผลจากความดังของเสียงหรือความก้าวหน้าของอุปกรณ์เท่านั้น แต่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงเชิงลึกในลำดับความสำคัญทางดนตรีจากการเน้นการประสานจังหวะร่วมกัน ไปสู่การแสดงออกส่วนบุคคล ความสามารถเชิงเทคนิค และการสร้างสรรค์ทำนองอย่างชัดเจน ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไปผู้วิจัยเห็นมีความคิดเห็นว่าการเพิ่มเติมการวิจัยในเชิงของการเปรียบเทียบบทบาทของกีตาร์กับเครื่องดนตรีประสานจังหวะอื่น ๆ เช่น เปียโนหรือเบส จะช่วยให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงบทบาทภายในวงดนตรีแจ๊สได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Berliner, P. F. (1994). *Thinking in jazz: The infinite art of improvisation*. University of Chicago Press.
- DeVeaux, S., & Giddins, G. (2009). *Jazz*. W. W. Norton & Company.
- Gioia, T. (2011). *The history of jazz*. (2nd ed.). Oxford University Press.
- Monson, I. (2007). *Freedom sounds: Civil rights call out to jazz and Africa*. Oxford University Press.
- Nicholson, S. (2005). *Is jazz dead? (Or has it moved to a new address)*. Routledge.
- Peretti, B. W. (1992). *The creation of jazz: Music, race, and culture in urban America*. University of Illinois Press.
- Porter, L. (2002). *Jazz: A century of change*. Schirmer Books.
- Tirro, F. (1993). *Jazz: A history*. W. W. Norton & Company.
- Yanow, S. (2001). *Swing: The essential listening companion*. Backbeat Books.